DERDE JAAR, N°. 397. — 1839. — ZATURDAG, 23 FEBRUARIJ.

DE AVONDBODE,

ABONNEMENT
AAN HET BUREAU VAN HET BLAD,
Warmoesstraat, N°. 306,
En bij alle Boekhandelaars en Postkantoren van het Rijk.

Brieven, Gelden, enz., moeten *franco* worden ingezonden.

ALGEMEEN NIEUWSBLAD

PRIJZEN
VOOR 3 MAANDEN,
te *Amsterdam* . . . . . . f 7.—
en *Buitensteden* franco . . . .

Advertentiën.
ZEVEN REGELS of minder . . . . . . f 1.75.
Elken regel meer . . . . . . » 25.
ZEGEL voor elke advertentie en herhaling . . . . » 35.

voor Staatkunde, Handel, Nijverheid, Landbouw, Kunsten en Wetenschappen.

TEN BEHOEVE DER NOODLIJDENDEN OP SCHOKLAND ZIJN BIJ DE REDACTIE ONTVANGEN:

Volgens opgave van 19 Februarij. . . .	f	850.88½.
Van H. E. van Praag	»	5.—
Totaal	f	855.88½.

In afwachting, dat veelligt van wege het Stadsbestuur tot eenen algemeenen maatregel zal worden besloten, om de ongelukkige Schoklanders meer krachtdadige hulp te doen verleenen, zullen wij gaarne voortgaan met het ontvangen van de liefdegiften, die de weldadigheid voor hen mogt willen bestemmen. Door tusschenkomst van den heer K. van Hulst, te Kampen, wordt, hetgeen als ontvangen in den *Avondbode* wordt opgegeven, aan de Commissie voor Schokland, te Kampen gevestigd, dadelijk uitbetaald.

DE REDACTIE.

WAARBORGEN
VAN DEN
Toestand in *Pruissen*.

(*Vervolg van* N°. 390.)

(*Ingezonden.*)

Bij dergelijke vaste grondregelen, waarvan slechts in zeer enkele gevallen ter gunste van eenen of anderen, door bijzondere bekwaamheden zich onderscheidenden, minderen ambtenaar wordt afgeweken, mag men vooronderstellen, dat eergevoel, regtschapenheid, geleerde en maatschappelijke beschaafdheid en overeenstemming met den geest des tijds onder de hoogere Pruissische ambtenaren algemeen zijn moeten.

Ieder, die de gelegenheid heeft de omstandigheden in eenen uitgestrekten kring te leeren kennen, zal deze vooronderstelling daadzakelijk bevestigd vinden; zeer lang zal hij moeten zoeken, alvorens onder de vele Raden der verschillende regeringscollegiën er eenen enkelen te vinden, wiens regtschapenheid in eenen twijfelachtigen reuk staat, en in dit geval noopt zelfs een zoodanige twijfelachtige goede naam zijne ambtgenooten zich van hem te verwijderen; wordt echter de verdenking door daadzaken bewezen, dan is zijne verwijdering uit de dienst onvermijdelijk. Van omkooping, welke, naar men zegt, in andere groote Staten plaats vindt, van schandelijkheden, gelijk zij elders zijn bekend geworden, weet zelfs de faam in Pruissen niets, niettegenstaande daar, zoowel als overal, het publiek de openbare ambtenaren streng beoordeelt, en genegen is, om alles, wat in hunne handelwijze dubbelzinnig schijnt, op de nadeeligste wijze uit te leggen. Ten einde geen ambtenaar door vrees zoude teruggehouden worden, bij iedere gelegenheid zijne meening, zoo als van zelve spreekt, in eenen gepasten vorm, te doen kennen, heeft het Pruissische gouvernement hun gewaarborgd tegen het gevaar, van door willekeur of vijandige gezindheid hunne superieuren hunne betrekking te verliezen, wanneer zij zich dezelve door hunne daden niet volstrekt onwaardig gemaakt hebben.

Maken zij zich schuldig aan eenige misdaad, dan beslist de regterlijke magt, of zij uit de dienst ontslagen zullen worden; bij een vergrijp tegen de dienstreglementen, onverbeterlijke nalatigheid, of onwaardig gedrag, kunnen zij echter ook op den administratieven weg van hunnen post ontzet worden; aan eenen dergelijken maatregel zijn echter formaliteiten verbonden, waardoor iedere onregtvaardigheid onmogelijk wordt.

In de eerste plaats moet de zaak in formâ onderzocht, iedere aanklagt bewezen, en de aangeklaagde in zijne tegenbewijzen en zijne verdediging gehoord worden. Hierop beslist de Regering, bij eene volle vergadering, ingevolge eener volkomen voorstelling der zaak, of eene verwijdering uit de dienst zal worden voorgedragen.

Vervolgens wordt deze voordragt aan den minister van het departement gezonden, wien het vrij staat te beslissen, of hij gevolg daaraan geven, of dezelve afwijzen wil.

Vindt hij de voordragt gegrond, dan moet hij dezelve aan het staatsministerie — het collegie der gezamenlijke ministers — voorleggen. Hierdoor worden alsdan uit het getal der ministeriële raden twee commissarissen, waarvan altoos de een tot het ministerie behoort, maar nimmer verkiest men er hiertoe een' van dat ministerie, waardoor de voordragt tot ontslag is gedaan, ten einde alle partijdigheid te voorkomen. Deze beide commissarissen brengen hunne schriftelijke rapporten uit, na welker voorlezing de volle vergadering van het ministerie over het voorgedragen ontslag beslist. Behoort de ambtenaar tot de klasse der genen, welke door den Koning zelf aangesteld worden, dan beslist Z. M., na alvorens den staatsraad te hebben gehoord.

Deze zelfde handelwijze wordt gevolgd, wanneer een ambtenaar tegen zijnen wil zal gepensioneerd worden, zoodat ook dit elders zoo gemakkelijke middel, om zich van eenen gehaten ondergeschikten ambtenaar te ontdoen, in Pruissen door geen' minister willekeurig kan aangewend worden. Wel moge het somtijds lastig zijn voor eene autoriteit, dezen wijdloopigen en langen tijd vereischenden weg te volgen, om zich te ontdoen van den geringsten, ondergeschikten ambtenaar, die herhaalde reizen beschonken op de straat gevonden, of op andere onbetamelijkheden, welke het onmogelijk maken hem in dienst te behouden, is betrapt; ieder, die in staat is de zaken in zamenhang te beoordeelen, zal het groote doel en de goede strekking niet miskennen, met welke deze inrigting door eenen zoogenaamden absoluten Koning (*het schrikbeeld en de afschuw der liberalen*) werd tot stand gebragt, ten einde de willekeur zijner opvolgers en ministers te beperken.

Hij zal zich gedrongen gevoelen, te erkennen, dat eene tyrannische, het staatsbelang vijandige regering, onmogelijk kan bestaan, met ambtenaren zoo als het Pruissische stelsel dezelve aanbiedt, die in de mindere rangen niet door het staatsbestuur, maar ten deele door de vertegenwoordigers der gemeenten en der cantons, ten deele door onafhankelijke grondbezitters gekozen worden, en in de hoogere kringen, gelijk wij boven zeiden, beschaafd en voor alle willekeur beveiligd zijn.

Nevens deze administratie, bestaat eene regterlijke magt, welker ambtenaren even zoo, ja zelfs nog meer in hunne betrekking verzekerd, en, voor zoo verre zij tot de hoogere rangen behooren, op gelijke wijze te voren geoefend zijn, waardoor zij in zich zelven de kracht gevoelen, ten einde de eervolle onafhankelijkheid der regtspleging te handhaven. De wet alleen dient hun ten rigtsnoer, en wanneer de minister van justitie over de uitlegging eener wet aan de geregtshoven zijne meening mededeelt, dan nemen deze dezelve alleen dan in aanmerking, wanneer des ministers gevoelen overeenstemt met hunne eigene overtuiging, welke alleen ten grondslag voor al hunne uitspraken verstrekt. Nimmer is er questie van ministeriële resolutiën, bestemd om op de beslissing van een of ander bijzonder geval invloed uit te oefenen, en kabinetsorders ten dien einde zijn zonder voorbeeld. Zelfs de Fiscus heeft in zijne particuliere zaken op geene meerdere toegevendheid, dan een eenvoudig burger, te rekenen. Over de vervulling hunner ambtspligten door de autoriteiten, waakt het publiek steeds met de grootste zorgvuldigheid. Ieder burger, die zich verongelijkt gevoelt, weet den weg tot de hoogere autoriteiten, en zelfs tot den troon te vinden. Wanneer de meening der ministers niet met die der regeringen overeenstemt, dan maken zij geene zwarigheid, op de klagt van den geringsten burger, de uitspraak der regering geheel en al te vernietigen, en er bestaan genoegzame voorbeelden, dat zelfs de Koning tegen over den minsten zijner onderdanen zijne ministers zonder bedenking in het ongelijk stelt, wanneer hij begrijpt, dat deze door hunne beslissingen het regt des eersten verkort hebben. Bestaat er eenige grond, om datgene, wat bij iemands aanspraken aan regtsgronden ontbreekt, door billijkheid aan te vullen, dan vergoedt de genade des Konings het ontbrekende, en maakt het hierdoor den minister, wien het niet vrijstaat gunsten uit te deelen, daar hij zich streng aan de uitvoering der wetten moet houden, mogelijk aan billijke vorderingen te voldoen. Deze grondregels, die geenszins door de tegenwoordige regeering *vastgesteld*, maar alleen, als een overgeerfde schat, *bewaard en tot grooter ontwikkeling gebragt* zijn, hebben in vroegere dagen dat vertrouwen te weeg gebragt, hetwelk den molenaar te Sans Souci tegenover Frederik den Grooten vertoonde, en hetwelk ook thans nog iederen Pruissischen onderdaan bezielt, hoewel deszelfs oorzaak hem niet duidelijk bekend is. Weet echter ieder staatsburger, hoe gering hij ook zijn moge, dat hij ter verdediging zijner wettige vrijheid en zijner regten, zijne stem zelfs tot den troon kan verheffen, en, wanneer hij het regt op zijne zijde heeft, van het gevolg zoo verzekerd is, als een gevolg in de menschelijke maatschappij verzekerd zijn kan; niet minder heeft de regering, hiermede nog geenszins voldaan, aan de gemeenten, cantons en provinciën de middelen verschaft, om de verzoeken en bezwaren der door dezelve gevormde kleine en groote corporatiën te doen kennen. Wat in de eerste plaats de gemeenten ten platten lande betreft, bestaat er geene derzelver betrekking naar algemeene wetten regelende verordening; en deze zal ook, wanneer de algemeene beweging des tijds niet tot geheel onverwachte uitkomsten leidt, nog in lang niet tot stand komen, daar zulk eene algemeene wetgeving onder de dorpbewoners zelve de grootste ontevredenheid zoude verwekken en tot oneindigen inwendigen twist in de gemeenten aanleiding geven.

Bij eene algemeene verordening voor de gemeente-besturen moet bepaald worden, welke personen bij eene vergadering der gemeente stemgeregtigd zijn, en voor hoeveel de stem van ieder hunner geldt, wie deel heeft aan het geldelijk vermogen der gemeente, en in welke evenredigheid, gelijk ook hoeveel ieder in de gemeente-lasten bij zal dragen. Deze en dergelijke bepalingen zijn in de gemeenten der oostelijke provinciën, alle door vaste gewoonten, door beslissingen en overeenkomsten tusschen de verschillende eigendommen bezittende boeren en der overige dorpelingen, alsmede tusschen de gemeenten en derzelver heeren, sedert lang op de meest verschillende wijzen en zoo vast geregeld, dat eene nieuwe regeling, naar algemeene bepalingen, in alle gemeenten den gewonen loop der zaken verstoren, eindelooze verwarring veroorzaken, en ontelbare bijzondere regten verkorten zoude. Ieder, die weet, hoezeer de mensch in het algemeen, maar in het bijzonder de landman, aan zijne oude gewoonten gehecht is, zal zich de uitwerking kunnen voorstellen, welke eene zoodanige algemeene wet zoude te weeg brengen, — eene uitwerking, waarvan onze nieuwmodische bespiegelende liberalen, in hunne volstrekte onkunde van het werkelijke leven, geen het minste begrip hebben. Het is, derhalve, zeer verstandig van de Pruissische regering, dat zij door geen algemeen reglement deze menigvuldige betrekkingen verscheurt, maar den plattelands gemeenten veeleer veroorloofd heeft, zich in dezelve verder even zoo vrij en ongestoord te bewegen, als zulks in de bijzondere familiën met derzelver huishoudelijke inrigtingen het geval is.

Hoe weinig vruchten eene algemeene wetgeving, bij deze bijzondere betrekkingen, draagt, is toereikend bewezen, door het gevolg, hetwelk het, gedurende eene voorbijgaande overheersching, ingevoerde Westphaalsche gemeente reglement, waardoor al deze betrekkingen op dezelfde leest geschoeid werden, gehad heeft. In spijt van deze wetgeving, zijn in de aan dezelve onderworpen geweest zijnde gemeenten de vroegere, op vooronderlijke gewoonten gegronde en van geslacht tot geslacht overgegane, betrekkingen voor het grootste gedeelte in stand gebleven.

Met de grootste vreugde hebben deze gemeenten zich dus op nieuw aan hunne vroegere betrekkingen overgegeven, zoodra de terugkeer der Pruissische regering hun dit veroorloofde; en dit zal nog zoo veel minder verwondering wekken, wanneer men deze vreemde wetgeving vergelijkt met de weinige algemeene bepalingen, welke het algemeene Pruissische landregt daarstelt, nevens de gewoonten, welke het overigens in derzelver geheel erkent. Terwijl de Fransch-Westphaalsche regering, ter beraadslaging over de belangen der gemeente, in de kleinste gemeenten eenen gemeenteraad daarstelt, welke niet vrij door de gemeente wordt verkozen, niet naar goedvinden vergaderen, zonder de goedkeuring der hooge regering, geene gemeentebelasting uitschrijven, nog zelfs eenig proces, om het even, of de gemeente als klager of als aangeklaagde in hetzelve betrokken is, voeren mag, geeft het Pruissische landregt den huislieden de vrijheid, naar hun goedvinden te vergaderen, en over de belangen der gemeente te beraadslagen. De besluiten der vergaderingen worden ten uitvoer gelegd, zonder dat aan de hoogere autoriteit hiervan kennis gegeven wordt, wanneer de gemeente derzelver hulp niet tot de uitvoering behoeft, of dat tegen de besluiten klagten ingebragt worden. Alleen bij aan- of verkoop van gemeente-eigendommen, en bij pachtingen, welke de gemeente buiten hare grenzen doen wil, is de toestemming van den heer der gemeente noodzakelijk; gelijk ook bij processen, de bezittingen der gemeente betreffende, in zoo verre de aanklagt niet tegen den heer zelven gerigt is, wanneer de gemeente geheel vrij en zonder eenige goedkeuring te behoeven, besluit den heer bij de regtbanken aan te klagen. In alle andere gevallen, wanneer de goedkeuring zonder voldoende redenen geweigerd wordt, kan de hooge regering dezelve verleenen. Hieruit ziet men, hoeveel vrijheid de Pruissische regering reeds vóór 44 jaren aan de gemeenten ten platten lande heeft toegestaan, toen dezelve nog in zoo velerlei opzigten in personen en goederen van derzelver heeren afhankelijk waren. Men zal echter ook erkennen, hoeveel anders deze algemeene wettelijke grondstellingen thans op

MENGELWERK.

DE KARDINAAL GRANVELLE.

De kardinaal-minister, door elken Nederlander, wien het vaderland en de billijkheid dierbaar waren, gehaat, had een ontzagwekkend verbond van edelen en burgers, waarvan ORANJE het opperhoofd was, tegen zijn willekeurig bestuur zien zamenspannen; en, ondanks de bescherming van den Koning en der Landvoogdes, en de hulp van zijne aanhangers, had zijn genie menigmalen schipbreuk daartegen geleden. Evenwel bood GRANVELLE, arglistig staatsman, en in de kunst van veinzen volleerd, het hoofd aan den storm, en wist ten regten tijde de hulpbronnen, die hem overbleven, aan te wenden, om zijnen invloed en zijne magt te behouden. Hij maakte, met twee leden van den raad, VIGLIUS en den graaf VAN BARLAIMONT, als ware het, één menschelijk wezen uit, waarvan hij de ziel, VIGLIUS het hart, en VAN BARLAIMONT het ligchaam was, dat in beweging geraakte, terwijl de geest werkte. GRANVELLE, wiens heerschzucht, pracht en knevelarijen den algemeenen haat op zich hadden geladen, ondersteunde de willekeur van een bestuur, dat slechts naar zijne luimen handelde, en bespotte de luide tegen hem ingebragte klagten, zoowel als de oppositie der andere medeleden van den raad.

De geheime gisting, in al de Nederlandsche gewesten, bij de nadering van het nieuwe jaar, gelijk het dof gedruisch van eenen onderaardschen krater, plaats hebbende, deed voor eene uitbarsting vreezen, waarvan de lava-stroomen den president van den raad dreigden doodelijk te zullen overstelpen. Maar GRANVELLE, door den ijzeren schepter van zijnen meester beschermd, zag dit koelbloedig aan.

De talrijke misnoegden hielden sedert lang geheime bijeenkomsten, ten huize van de voornaamste opperhoofden hunner partij. Op Drie Koningendag was er eene groote vergadering aan het hôtel van den graaf VAN EGMONT. Men behandelde daarin de gewigtigste onderwerpen. Van het vermelden der grieven en knevelarijen ging men over tot het voorstellen van geweldige maatregelen, om daaraan een einde te maken. De graaf VAN HOORN, door eene edele verontwaardiging vervoerd, riep eindelijk uit:

«Roepen wij de gilden te wapen, en rukken wij tegen de Spanjaarden op.»

«Een leeuw,» antwoordde EGMONT, «die te vergeefs de traliën van zijn hok heeft trachten door te bijten, zijne tanden en klaauwen afstompende, wordt aan een touw geleid, en alle dieren komen hem de onvoorzigtigheid verwijten, waarmede hij zich voor eeuwig der slavernij prijs heeft gegeven.»

«Bewaren wij onze klaauwen en onze tanden,» viel ORANJE hem in de rede; «verbergen wij, namelijk, onze wapenen en onze ontwerpen; zijn wij voorzigtig en geveinsd. De Spanjaard, de belangen van den Paus en zijne Katholijke Majesteit ter harte nemende, beschuldigt ons van ketterij, omdat wij zijne handelingen afkeuren; welnu, moedigen wij de predikers aan, openen wij de oogen van het volk, ondermijnen wij het bestuur in den persoon van den eersten minister. God zal onze pogingen zegenen, en het vaderland zal zijne boeijen zien vallen.»

«Ik belast mij met eenige nieuwe vlugschriften te verspreiden, zeide de luitenant SIMON RENARD. De dekens der gilden zullen hun die voorlezen, en ik zal den predikers daarvan exemplaren zenden.»

«Gelukkig denkbeeld! riep EGMONT uit.»

«Daarenboven,» vervolgde RENARD, «beloof ik u, om gedurende de dagen van het carnaval den Spanjaarden een prachtig schouwspel aan te bieden. Laat mij begaan, en gij zult zien, welk eene mascarade ik hun zal geven.»

«Intusschen,» sprak de prins VAN ORANJE, «kunnen wij de Landvoogdes verzoeken, om de klagten van het volk ten hove over te brengen, en in gevalle wij geen voldoend antwoord bekomen, zal het niet ongepast zijn, dat wij zelven den Koning berigten, hoezeer de trotsche en hebzuchtige kardinaal door het volk wordt gehaat.»

Men zocht een voorwendsel, om MARGARETHA te bewegen, aan den Koning te schrijven. Sommigen waren voor het mislukken dezer poging bevreesd, maar de drie leden van den raad beloofden, dat zij haar door hunnen invloed zouden ondersteunen, hetgeen de hoop in alle harten deed herleven.

Behalve het prachtig paleis, door den kardinaal te *Brussel* bezeten, bewoonde hij een lusthuis, door het volk de *ijzersmederij der slavernij* genoemd, omdat hij aldaar heimelijk aan zijne correspondentie met het Spaansche hof arbeidde. Het was een kasteel op de hoogte, achter den vijver van *St. Josse-ten-Noode*, en waarvan het park, het bosch en de boomgaard, omtrent acht bunders land uitmaakten. Het kasteel was door eenen hoogen, met tinnen voorzienen toren beschermd, welke, midden in eene gracht gebouwd, door eene lange en smalle ophaalbrug, met het vaste land gemeenschap hield.

De kardinaal bewaarde in zijn kasteel eene bijzit, ELISE genaamd, bij welke hij reeds verscheidene kinderen had.

Twee dagen na de geheime bijeenkomst ten huize des graven VAN EGMONT, begaf zich GRANVELLE in een prachtig rijtuig naar zijn buitenverblijf. Hij steeg af, ging zijne binnenplaats door, met eenen luchtigen tred; de deuren zijner vertrekken openden zich op zijne nadering, en hij verdween voor de blikken zijner onderhoorigen. Terstond daarna liet hij zijnen eersten kamerdienaar roepen, wien hij eenige bevelen gaf, en ging naar den toren, van ELISE vergezeld, die, zijn kabinet binnentredende, hem zeide:

«Gij schijnt in diep gepeins verzonken, monseigneur. Vertrouw mij uw verdriet.»

«Verdriet!... neen; ik heb eene ziel, boven de complotten mijner vijanden verheven.»

«Gij hebt welligt een nieuw bewijs van hunnen nijd ontdekt.»

«De hertogin heeft mij eene caricatuur vertoond, waarin ik, onder de gedaante eener slang, tot aan de borst toe, ben afgebeeld, de pauselijke kroon dragende, in den Koninklijken mantel gehuld, met de eene hand de inquisitie ondersteunende, en in de andere de doos van PANDORA houdende, waaruit al de rampen zich over het menschdom verspreiden. Voorts heeft de landvoogdes mij een schandelijk schotschrift doen lezen, waarin men de menigte tegen mij zoekt op te ruijen, door mij ten laste te leggen, dat ik mij ten koste van het land zoek te verrijken; en men beweert, in de oprigting der nieuwe bisdommen, hiervan het bewijs te vinden. Maar, bij den Heiligen Vader en den Koning, den schrijver van dit schimpschrift zal ik zijnen laster betaald zetten.»

«Is hij u dan bekend?»

«Is er dan iets voor mij geheim? Ben ik niet gelijk aan de zonnestralen, die overal doordringen; aan de aarde, die hare giften mildelijk uitstort over allen, die haar bebouwen? De Koning regeert zijne onderdanen

deze betrekking moeten werken, nu de landlieden, ten gevolge der nieuwe agrarische wetgeving, als geheel vrije grondbezitters tegen over hunne heeren staan, welke laatste er niet eens meer belang bij hebben, om van het hun nog overgebleven, bij een goed gebruik nuttig, regt van toevoorzigt, een misbruik te maken; hetwelk in allen gevalle terstond door de regering hersteld wordt.

Waarlijk, deze plattelands-gemeenten hebben in geen opzigt reden, den Franschen derzelver afhankelijkheid van maires en prefecten te benijden.

R.

NEDERLAND.

AMSTERDAM 22 Febr. Men verneemt, dat het ontwerp van wet, tot droogmaking van het Haarlemmer meer, hetwelk een punt van beraadslaging bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal, bij de hervatting van hare werkzaamheden, zal uitmaken, geheel op hetzelfde plan berust, als het vroeger ontwerp, in de maand Maart ll., aan gemelde Kamer aangeboden, en hetwelk destijds, uit overwegingen van verschillenden aard, meestal vreemd aan het ontwerp zelf, de goedkeuring dier Kamer niet heeft kunnen erlangen.

— De volgende opgave omtrent het Nederlandsche leger schijnt ons in dit oogenblik niet onbelangrijk too:

Het Nederlandsche leger bestaat tegenwoordig uit twee veldmaarschalken, den Prins van Waterloo (den hertog van Wellington) en Z. K. H. den Prins van Oranje; 1 kol.-generaal, Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden; 2 generaals der infanterie, L. Graaf van Limburg Stirum, D. H. Baron Chassé; 14 luit.-generaals, R. Baron Fagel, H. G. Graaf de Perponcher, F. A. Graaf van der Goltz, J. M. C. F. M. Graaf Hennicourt de Grünne, H. Baron Merkus de Kock, A. Howen, J. Baron van Geen, D. J. de Eerens, J. Baron van den Bosch, D. L. Vermasen. B. J. C. Baron Dibbets, Z. D. H. C. B. van Saxen-Weimar Eisenach, F. B. A. P. Baron van der Capellen, Jhr. F. W. van Goedecke; 57 generaal-majoors (waaronder Z. K. H. de Erf prins van Oranje); 51 kolonels (waaronder Z. K. H. Prins Alexander der Nederlanden); 24 luit.-kolonels; 83 majoors; 301 kapiteins: 566 eerste luitenants, en 374 tweede luitenants.

Het wapen der *kavallerie* telt 5 *generaal-majoors*, 10 kolonels, 13 luit.-kol., 23 majoors, 75 ridmeesters, 86 eerste luit., 59 tweede luit. der zware kavallerie, 37 tweede luit. der ligte dragonders.

Het corps Koninklijke marechaussée telt 1 luit.-kol., 2 majoors, 5 kapt., 5 eerste en 8 tweede luitenants.

Het wapen der artillerie telt 1 luit.-generaal (A. Howen), 6 gen.-majoors, 7 kol., 13 luit.-kol., 15 majoors, 63 kapt., 39 tweede kapt., 152 eerste en 101 tweede luitenants.

Aan het hoofd der geneeskundige dienst staat de hoogleeraar J. C. B. Bernard; voorts telt dezelve 2 eerste officieren van gezondheid, 35 chirurgijn-majoors, 6 tijdelijk die betrekking waarnemende, 55 officieren van gezondheid van de 2de klasse, 45 die tijdelijk deze functiën waarnemen, 41 officieren van gezondheid van de 3de klasse, 78 tijdelijke; 2 apothekers van de eerste klasse, 18 van de 2de klasse, en 25 van de 3de klasse.

Het wapen der infanterie bestaat uit de vrijwillige corpsen, als: uit het corps jagers Leidsche studenten, jagers Utrechtsche studenten, flankeurs Groningsche studenten, jagers van van Dam, N. Hollandsche jagers, Koninkl. jagers, N. Brabandsche jagers, jagers van Cleerens, voorts uit de afd. grenadiers: de twee bat. jagers, de 2, 5, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 17 en 18de afd. infanterie, het algemeen depôt der landmagt, en de garnizoens-troepen.

Het wapen der kavallerie bestaat uit de afd. kurassiers n°. 1 en 3, de reg. ligte drag. n°. 4 en 5, het reg. huzaren n°. 6, de afd. kurassiers n°. 9 en het reg. lansiers n°. 10.

De artillerie bevat:

Het eerste en derde bat. veld-art., het bat. vrijwillige artilleristen, het bat. art.-schutterij, de rijdende art., het 3, 4 en 6de bat. nat. mil., de divisie pontonniers, de art.-compagnie van het algemeen depôt der landmagt; het bat. art. transporttrein.

Het korps mineurs en sappeurs telt 2 bat.

Bovendien bestaat er 1 bat. transporttrein, eene compagnie hospitaalsoldaten en eene compagnie werklieden.

Tot de eerste divisie des legers behooren: eerste brigade, afd. grenadiers, waartoe het corps flankeurs der Groningsche studenten behoort; 1 bat. jagers, 1ste en 2de bat. 8ste afd. infanterie; tweede brigade, corps jagers van van Dam, 2 bat. jagers en 5de afd. infanterie.

Tot de tweede divisie behooren: eerste brigade, de corpsen Utrechtsche studenten en Noord-Brabandsche jagers, de 7de en 12de afd. inf.; tweede brigade, de Koninkl. jagers, de 2de en 18de afd. inf.

Tot de derde divisie behooren: eerste brigade, Leidsche studenten, 3de en 4de bat. der 8ste afd. en de 9de afd. infant.; tweede brigade, de Noord-Hollandsche jagers, de 10de en 17de afd. inf.

Te Maastricht bevinden zich de veld-bataill. der 13de en 14de afd. inf.

De kavallerie is verdeeld als volgt: eerste brigade, de afd. kurassiers N°. 1, 3 en 9 en reg. lansiers N°. 10; tweede brigade, de regem. ligte dragonders N°. 4 en 5 en het reg. huzaren N°. 6.

De depôts der verschillende corpsen zijn geplaatst als volgt:

Te Alkmaar: de 2de afd. inf.; — te Amersfoort: corps rijdende artillerie; — te Arnhem; de 13de afd. inf., de afd. kurassiers No. 1; — te Bergen op Zoom: 6de bat. artillerie nationale milicie; — te Delft, 3de bat. artillerie nationale milicie; bat. artillerie transporttrein; — te Deventer; het regement ligte dragonders n°. 5; — te Doesburg: de 12de afd. infanterie; — te Dordrecht: de divisie pontonniers; — te Gouda: de 14de afd. inf.; — te 's Gravenhage; de afd. grenadiers en de beide bat. jagers; te Groningen: de 8ste afd. inf.; — te Haarlem: de 17de afd. inf. afd. kurassiers n°. 9; — te Harderwijk: het algemeen depôt der landmagt; — te 's Hertogenbosbh: 4de bat. art. nationale milicie; — te Kampen: de 18de afd. inf. — te Leiden: de 5de afd. inf.; de afd. kurassiers n°. 3; — te Maastricht: 3de bat. veld-artillerie; — te Naarden: bat. vrijwillige artilleristen; — te Nijmegen: 1ste bat. veld artillerie; korps mineurs en sappeurs; — te Utrecht: de 9de en 10de afd. inf.; het regement lansiers n°. 10; bat. transporttrein; — te Zalt-Bommel: het regement ligte dragonders n°. 4; — te Zutphen: het regement huzaren n°. 6; — en te Zwolle: de 7de afd. inf.

In Nederlandsch Indië telt men voor de infant.: 5 kolonels, 15 luit.-kol., 17 majoors, 169 kapt., 134 eerste luit. en 213 tweede luit.; en inlandsche officieren: 3 kapt. en 33 tweede luit. — Kavallerie: reg. huzaren N°. 7, 1 kol., 3 majoors, 10 ridm., 11 eerste luit., 20 tweede luit. — Artillerie: 1 kol., 2 luit.-kol., 4 majoors, 24 kapt., 24 eerste en 29 tweede luit., 2 provisionele magazijnmeesters der artillerie. — Genie en sappeurs: 1 kol. directeur der genie en inspecteur der sappeurs, 1 luit.-kol., 3 majoors, 11 kapt., 12 eerste en 12 tweede luit. — De militaire administratie: 1 kol. intendant en chef, 1 luit.-kol. onder-intendant der 1ste klasse, 3 majoors-onder-intendanten der tweede klasse, 10 kapt. adjunct-onder-intendanten der 1ste klasse en betaalmeesters der 1ste klasse, 14 eerste luit. adjunct-onder-intendanten der 2de klasse en betaalmeesters der 2de klasse, 16 aspirant-intendant en aspirant-betaalmeesters. — Militaire geneeskundige dienst: 1 chef, 1 dirigerend officier van gezondheid der 2de klasse, 14 chirurgijn majoors, 51 chirurgijns der 2de klasse, en 80 idem der 3de klasse, 3 apothekers der 1ste klasse, 4 idem der 2de klasse en 13 idem der 3de klasse.

In West-Indië bevinden zich 1 bat. jagers n°. 27, artillerie, de hospitaaldienst en de compagnie koloniale guides te Suriname.

— De heer de Gerlache, die laatstelijk eene buitengewone zending naar Londen volbragt heeft, om, zoo mogelijk, in de uitspraak der Conferencie nog wijzigingen te bewerken, heeft thans eene *brochure* uitgegeven, waarin hij betoogt, dat het tractaat van 1831 regtens en met der daad moet beschouwd worden, met betrekking tot België, zijne geheele uitvoering te hebben erlangd; dat het, mitsdien, eene verbindende kracht heeft, en dat de veranderingen, welke er in zijn gemaakt, geratificeerd moeten worden, als zijnde ten voordeele van België.

Omtrent Frankrijk, zegt de heer de Gerlache, in die brochure, het volgende: « De tegenwoordige staat van Frankrijk verschrikt mij, ik ontveins het niet. Baatzuchtige, dolzinnige hartstogten, wars van gevestigde orde, betwisten elkander daar het gezag, zonder eenig mededoogen met het land of met den troon, en doen mij eene uitbarsting te gemoet zien, die zeer gemakkelijk ons in den algemeenen ramp zou kunnen medeslepen. »

Na op dezen grond (van welken, daarentegen, de revolutionairen alles hopen en verwachten) het gewigt te hebben betoogd van eene spoedige toetreding, omdat België daardoor tot een Staat zal worden, waarvan het behoud, tot bewaring van het evenwigt van Europa, noodzakelijk zal zijn, verheelt hij geenszins, dat men zich bedriegen zoude, als men wilde gelooven, dat hij, hoezeer aldus redenerende, alle hoop om het Limburgsche en Luxemburgsche, en nog iets méér daarbij, eenmaal voor België terug te krijgen, daarom geheel onderdrukt zou willen hebben. Integendeel, hij komt er rond voor uit: « Ik ben er, » zegt hij, « verre af van aan de Luxemburgers en Limburgers een vaarwel voor eeuwig toe te roepen. Ik voed de hoop, dat zij tot ons terug zullen keeren, en misschien wel terug zullen keeren met onze broeders van Noord-Braband, welke het magtige Katholijke Spanje, ten gevolge van eenen ongelukkigen oorlog, aan eene gereformeerde regering heeft moeten afstaan. Holland is oud en sukkelend; België is jong en gaat de schoonste toekomst te gemoet. »

Naar zulke beschouwingen te oordeelen, schijnen de verwachtingen van den heer de Gerlache zich nog al ver uit te strekken, en misschien zelfs nog veel verder, dan deze ver uitziende man zijnen landgenooten zoo dadelijk wil aanvertrouwen. Als men hem, op eene andere plaats, in deze brochure, hoort zeggen: « Indien België in 1815 eene Natie geweest ware, dan, in stede dat België aan Holland werd toegevoegd, zou misschien, tot daarstelling van het schoone koningrijk (der Nederlanden), Holland zijn toegevoegd geworden aan België, — men zou dan bijkans in verzoeking komen, om te gelooven, dat de heer de Gerlache, nu en dan, wel eens van eene soort van hereeniging droomt, door welke dat schoone koningrijk weder zou hersteld worden; met het verschil nogtans, dat Holland een accessoir van België zoude uitmaken.

Wij behoeven ons, om zulke gekheden, niet boos te maken, veel minder nog er ons door beleedigd gevoelen; het is genoeg, dat wij er om glimlagchen, als maar het in dit opzigt curieuse stuk in zoo verre doel treft, dat het medewerkt om ons den vrede eenen stap nader te brengen.

BERGEN OP ZOOM 19 Febr. Heden werd de verjaardag van Z. K. H. Prins Willem Alexander Paul Frederik Lodewijk, oudsten zoon van Z. K. H. den Prins van Oranje, op de gebruikelijke wijze gevierd, door het houden van eene luisterrijke parade, het wapperen der vlaggen uit onderscheidene publieke als bijzondere gebouwen, enz.; hetwelk door het schoone weder zeer begunstigd werd, waardoor verscheidene ingezetenen dezer plaats tot bijwoning van dezelve uitgelokt werden. Ten besluite werden er onderscheidene muzijkstukken door het corps muzijkanten van de alhier in bezetting liggende afdeeling uitgevoerd.

Part. Corresp. BRUSSEL 21 Feb. Van de 102 afgevaardigden zijn er 99 in de sectiën opgekomen; de discussiën zijn levendig en drok geweest, zoowel over de hoofdzakelijke questie als over de incidenten, van welke het vraagstuk, omtrent de bevoegdheid der Kamer de voornaamste is. Niet meer dan 30 leden hebben zich tegen die bevoegdheid verklaard; al de overigen houden de kamer voor *competent.* Dit vraagstuk kan derhalve voor beslist worden gehouden, hoo zeer het nog bij de algemeene beraadslaging zal behandeld worden.

Over de aanneming of verwerping der 24 artikelen zijn in het bijzonder de debatten van gewigt geweest, en niet zonder hevigheid van den kant der tegenstanders. De uitslag der stemmingen was deze:

1ste	sectie	tegenwoordig	17	leden.	8 voor	8 tegen	1	buiten	stemming.
2de	«	«	16	«	4 voor	5 tegen	7	«	«
3de	«	«	17	«	4 voor	7 tegen	6	«	«
4de	«	«	17	«	8 voor	7 tegen	2	«	«
5de	«	«	16	«	6 voor	8 tegen	2	«	«
6de	«	«	16	«	5 voor	6 tegen	5	«	«
			99	leden.	35 voor	41 tegen	23	«	«

Vóór de aanneming hebben zich, ik herhaal zulks, derhalve verklaard 35 leden; 41 hebben er zich tegen verklaard, en 23 zijn buiten stemming gebleven; maar van deze 23 zijn ten minste ⅔ gedeelten bekend als vóór de aanneming te zijn; slechts 5 of 6 hunner behooren tot de oppositie, niettegenstaande deze beweert, dat zij in de Kamer de meerderheid hebben zal. Het schijnt meer en meer te blijken, dat het Ministerie geene poging heeft gedaan, om zich, alvorens de goedkeuring der Kamers te vragen, te verzekeren, of zij aldaar eene meerderheid bezat.

De staatkunde neemt hier alle gemoederen in; de geheele wereld houdt er zich mede bezig, en ieder neemt met nieuwsgierigheid en ongeduld tot de minste kleinigheden waar, welke zich opdoen met betrekking tot de handelingen der afgevaardigden. Alle partijen roepen triomf; de voorstanders en de tegenstanders van den vrede beweren beiden, dat zij de bovenhand zullen hebben. Ik voor mij, zoo als ik hierboven gezegd heb, houdt de kans der vredelievenden voor het meest waarschijnlijk.

Van stoornis der rust hebben wij verder niets vernomen; het garnizoen blijft geconsigneerd.

De afgevaardigden van de oppositie hebben gisteren eene nieuwe zamenkomst gehad bij den heer Dumortier. Men heeft aldaar in overweging genomen, wat te doen, indien de meerderheid zich voor de aanneming verklaart. Er is echter geen besluit genomen.

In dezen staat van onzekerheid is de beurs ongerust, en zijn de nationale fondsen eenigzins gedaald.

Met ieder uur vertrekken koeriers en estafettes uit deze stad in alle rigtingen.

BRUSSEL 21 Febr. Het gerucht verspreidt zich, zegt de *Commerce Belge*, en slaat de hoofdstad met schrik, dat het opgeworpen *incident*, omtrent de bevoegdheid der tegenwoordige Kamers, niets anders is dan eene kunstgreep, om de debatten verschoven te krijgen, waarvan de uitslag met zoo veel bezorgdheid verwacht en gewenscht wordt, en waarvan het minste uitstel meer en meer het land in gevaar zoude brengen.

Onder de verzekering, deze soort van vadermoord niet te kunnen gelooven, en na de noodzakelijkheid der toetreding tot de 24 art., de onmogelijkheid van oorlog te voeren en het hoog gewigt van den vrede te hebben aangedrongen, zegt dit blad: « Indien zelfs het ajournement slechts wierde voorgesteld, zou het gouvernement niet moeten aarzelen, maar, gebruik makende van zijne *prerogatieven*, de kamers behooren te ontbinden, en onverwijld andere moeten bijeenroepen. Dan zou men alle goede burgers rondom den troon zich zien vereenigen, en, van vaderlandsliefde doordrongen, om het behoud hooren vragen van hetgeen is. De kiezers zouden dan niet, turende op eenige landkaarten, de vijanden van hun geluk buiten de grenzen zoeken; maar hen herkennen op de lijst van de leden dezer kamers en in de kolommen van den *Moniteur*, en de eeuwigdurende uitsluiting dezer lieden uit het heiligdom, dat zij onteerd hebben, zou op ieder bulletin worden uitgedrukt.

De dadelijke vrede of de onverwijlde ontbinding der Kamers, zoodanig zijn de stellige wenschen van den handel en de nijverheid der hoofdstad, met welke allen instemmen, die het moede zijn tot speelballen te strekken van bedriegelijke redenaren.

Het *ajournement* zou het teeken zijn voor de Mogendheden, om te handelen. Zij behoeven geene bajonetten tegen België aan te voeren: de sluiting der Schelde, de afsluiting en blokkade onzer land- en zeegrenzen, de vernietiging van geheel ons industriële en commerciële leven, — ziedaar hetgeen zij in hunne magt hebben, zonder hunne legers te verplaatsen, en zonder eenen penning uit te geven.

Dadelijke vrede of ontbinding is de wensch der natie.

— Aan het onderzoek in de sectiën hebben 99 afgevaardigden deel genomen. De afwezigheid der 3 ontbrekenden schijnt aan ziekte- of sterfgevallen te moeten toegeschreven worden.

Het constitutioneel, incident door den heer Pollenus, in de zitting van den 19 geopperd is in drie sectiën verworpen; in de eene met eenparigheid van stemmen, en in de andere met 11 tegen 3 stemmen; de derde is niet naauwkeurig bekend.

In twee sectiën is zij toestemmend beslist; in de eene met 8 tegen 4 stemmen, en in de andere met 5 tegen 4 stemmen. De uitslag van het onderzoek in de 6de sectie is niet bekend geworden.

— Het *Journal de Liége* zegt het volgende: « Luidens een artikel van het onlangs tusschen Holland en Pruissen gesloten handeltractaat, zal de Pruissische regering magtiging verleenen, tot het aanleggen van eenen spoorweg, bestemd om Pruissen met Holland te verbinden, bijaldien de regering van Holland zich geneigd toont, om eenen spoorweg daar te stellen, die Holland met Pruissen in verband brengt. De inhoud van dit artikel zal de oplettendheid onzer (*de Belgische*) regering niet ontsnapt zijn, en ongetwijfeld zal zij niets verzuimen, opdat wij, vroeger dan Holland, de Pruissische grenzen bereiken, wij willen dus hopen, dat zij den arbeid aan dien kant met den grootsten nadruk zal doen voortzetten, en dat men niet langer met wikken en beramen eenen kostbaren tijd zal verspillen. De afbakening en de plans zijn voltooid en goedgekeurd. De toewijzing van het bouwen eener brug over de Maas moet den 28sten dezer maand plaats hebben. De arbeid zal gelijktijdig op de beide oevers beginnen. Groote zwarigheden moeten er overwonnen worden, maar de heer de Nothomb is jong en werkzaam. Hij wordt door zijne onderhoorigen uitmuntend ondersteund. Men heeft dus hoop, dat de groote werken, die onder hun bestuur tot stand moeten komen, met den meest mogelijken spoed derzelver voltooijing bereiken zullen. »

— De vier legioenen van de garde civique hebben ieder 100 man geleverd, om, met de troepen van het garnizoen, dienst te doen, ten einde de rust in de stad te handhaven.

— Aan de redevoering der heeren de Mérode, waarvan wij gisteren met een enkel woord gewaagden, en die thans in haar geheel door den *Précurseur* wordt medegedeeld, ontleenen wij de volgende zinsneden. Van de pogingen sprekende, die ten behoeve van België in Frankrijk zijn aangewend, zegt hij:

« Deze demonstratiën waren noodzakelijk, om bij de natie, welke aan onze zaak eenen hechten steun kon geven, belangstelling voor dezelve op te wekken; die natie, wier vaandel aan het driekleurig Belgisch vaandel aanzijn gaf; de natie, wier tegenwoordig bestaan op dezelfde grondslagen als het onze rust. Ongelukkig waren in Frankrijk de gemoederen, in plaats van op ernstige en werkelijke zaken te letten, desgelijks in eene worsteling van theoriën, en, ik moet het, hoewel met leedwezen, erkennen, van armzalige eerzuchtige bedoelingen van bijzondere personen. »

Sprekende van het in de kamers te Parijs, omtrent de Hollandsch-Belgische questie voorgevallene, zegt hij daaromtrent: « Hier moet ik erkennen, Mijne Heeren, dat mijne, op eene openbare beraadslaging, in de voor-

---

door zijnen schepter, zijne handteekening en zijn zegel; zijn eerste minister beheerscht hen door zijn genie. PHILIPS is aan den voorsteven van het staatsschip gezeten, en overziet het geheel; ik houd het roer in handen, en sla de minste bijzonderheden gade; niets ontgaat mijnen doordringenden blik. Ik heb derhalve, waarde ELISE, den maker der spotprent en van het schimpschrift ontdekt. »

« Het is gewis een der vrienden van den Lutheraan, WILLEM VAN NASSAU? »

« Een ondankbare, die alles, wat hij is, mijnen vader en mij is verschuldigd.... SIMON RENARD! » sprak hij eindelijk met drift. « Ik dacht, dat gij zijnen naam zoudt hebben geraden, want het kost mij veel dien uit te spreken. »

« Dikwijls kan ik niet nalaten te denken, dat wij verre van hier zoo gelukkig zouden zijn. »

« Ik zou den nijd mijner vijanden doen zegevieren? Nimmer, ELISE, nimmer. Hoe zou ik daarenboven de fortuin onzer kinderen verzekeren? »

« Spreek toch zacht, bid ik u. »

« Niemand kan ons hooren. In dit verblijf kan de boosheid mijner vijanden mij niet bespieden, en deze ondoordringbare muren waarborgen mij tegen hunne listen. Hier rust ik uit van het verpletterend gewoel der staatszaken. Het bestuur verlatende, waarde ELISE, zoude ik schitterende vooruitzigten opofferen. Denkt gij, dat ik eene hooge bezoldiging aan de bisschoppen heb geschonken, met het oogmerk om hun een aangenaam leven te doen leiden? Mijne gedachte ging verder. Eenmaal zal onze oudste zoon den myter, den kardinaals-hoed, en welligt de driedubbele kroon dragen. »

« En zou de kerk toelaten.... »

« De Heilige Vader is toegevend, want door eigen ondervinding kent hij de zwakheden der menschelijke natuur. Een onechte zoon kan zoo wel Paus, als de hertogin Landvoogdes worden. Evenwel is het van belang, dat het volk aan de gestrengheid der zeden van de hooge geestelijkheid geloove. »

In dit oogenblik hoorde men een rijtuig op de binnenplaats stilstaan. De kardinaal zweeg en luisterde. ELISE liep naar het venster, schoof het gordijn weg, zonder zich te laten zien, en zeide:

« Monseigneur, het is de graaf VAN BARLAIMONT. » GRANVELLE, ontevreden over dit bezoek, stond op en wandelde eene wijle op en neder. Hij beval ELISE om in den toren te blijven, ging het kabinet uit, en begaf zich naar den graaf. BARLAIMONT zeide den kardinaal, dat hij uit vriendschap hem kwam berigten, dat al de straten van *Brussel* vol waren van spotprenten en schimpschriften tegen zijnen persoon, en raadde hem om voortaan maatregelen daartegen te nemen.

« Het beste middel om een einde aan dit schandaal te maken, » antwoordde de kardinaal, « is om belastingen op de drukpers te heffen, een comité van censuur daar te stellen, en de drukkers te beboeten, die eenig werk zonder verlof der regering mogten uitgeven. Ik zal den Koning hier over schrijven. »

« Maar het volk neemt zulk eene dreigende houding aan, dat ik voor ijsselijke gevolgen bevreesd ben. Men verzekert mij, dat de Prins VAN ORANJE en de graven VAN EGMONT en HOORN een gehoor aan de landvoogdes hebben gevraagd, waarin zij bij haar hebben aangedrongen, om den Koning te verzoeken, in uwe verwijdering uit den raad te bewilligen. »

De Kardinaal, schoon ziedende van gramschap, wist die te bedwingen, en eene schijnbare kalmte verspreidde zich over zijn somber gelaat.

Intusschen werd in het geheim de val van GRANVELLE bereid. De bijtendste hekeldichten tegen hem zagen zonder schroom het licht. De Rederijk-kamers weêrgalmden van hevige aanvallen en schimpredenen tegen den gehaten minister. In de wijnhuizen laakte men het bestuur, en overal staken de vijanden van den kardinaal het hoofd op. Deze gisting gaf vrees voor ernstige onlusten. De hoofden der misnoegden gaven daarvan kennis aan de landvoogdes, die eindelijk de ware oorzaak der algemeene ontevredenheid vernam. Zij werd zelfs overtuigd, dat zij, even als anderen, aan den wil van GRANVELLE was onderworpen.

« Ik dank u, mijne heeren, » sprak zij, « dat gij mij hebt aangetoond, waarin het kwaad bestaat. Gij hebt mij de oogen geopend. Gij hebt geen ongelijk te zeggen, dat de kardinaal alleen de zaken wil besturen; want al de raadgevingen, welke ik het Hof te *Madrid* laat toekomen, worden alleen opgevolgd, wanneer zij door hem zijn goedgekeurd. »

« Mevrouw, » antwoordde de graaf VAN EGMONT, « wij hebben Uwe Hoogheid eenen laatsten raad te geven, om, namelijk, den kardinaal uit het bestuur te verwijderen. Daarenboven hebben wij besloten, om de zittingen van den raad niet meer bij te wonen, zoo lang hij daarbij zal verschijnen. »

« Mijne heeren, de kardinaal zal den eenmaal ingeslagen weg niet verlaten, en VIGLIUS en BARLAIMONT zullen hem ondersteunen. Bedenkt, dat het land regt heeft op uwen verlichten raad. »

Zij drongen echter zoo sterk aan op de verwijdering van den kardinaal, dat de landvoogdes zelve hieromtrent begon te onderhandelen. GRANVELLE, hiervan verwittigd, bukte niet voor den storm, en ging voort eene vertrouwelijke briefwisseling met het Hof van *Madrid* te voeren. Maar ORANJE, EGMONT en HOORN wendden zich regtstreeks tot den Koning, en bragten hem de ware gesteldheid der gemoederen voor oogen. Zij ontvingen elk eenen brief, om een' hunner te overhalen, zich naar *Spanje* te begeven, ten einde Z. M. beter aangaande den toestand der *Nederlanden* te onderrigten; maar zij wachten zich wel in dien strik te vallen.

De landvoogdes, de algemeene ontevredenheid dagelijks ziende toenemen, zond haren secretaris D'ARMENTIÈRES naar *Madrid*, met geheime instructiën belast, om op de terugroeping van den kardinaal bij PHILIPS aan te dringen. Deze slaagde in zijne zending. GRANVELLE, dépêches van *Madrid* ontvangen hebbende, begaf zich naar de landvoogdes, en zeide haar, dat de Koning hem vergund had, eenigen tijd in *Bourgondië* bij zijne moeder door te brengen. MARGARETHA, begrijpende, dat hij onder voorwendsel van een verlof van eenige maanden, werd terug geroepen, gaf hiervan berigt aan den graaf VAN EGMONT, die deze blijde tijding openbaar maakte.

De kardinaal, om te doen gelooven, dat hij in het land zou terugkomen, liet groote vertimmeringen aan zijn paleis bewerkstelligen, hetgeen zijn vertrek vertraagde. Het volk, dat hem vuriglijk over de grenzen wenschte, deed hem door de koddige uitvinding van den luitenant SIMON RENARD, tot den aftogt besluiten.

Den eersten dag van het carnaval, zag men door de straten van *Brussel* eene mascarade, bestaande uit eene pop, een' kardinaal voorstellende, door duivels met vossenstaarten, (een zinnebeeld op den naam van RENARD), voortgedreven. Na verscheidene malen het paleis van GRANVELLE te zijn voor bij getrokken, begaven zich de duivels naar zijn buitenverblijf, en hem aan het venster gezien hebbende, barsten zij in een hevig gebrul uit, en sloegen geweldig de pop, die den kardinaal voorstelde.

Den volgenden dag, 10 Maart 1564, vertrok de kardinaal, met den algemeenen haat beladen, naar zijne geboortestad *Besançon*.

aanmste vergadering van het vaste land, gegronde verwachting, ijdel was. Anderen zullen u zeggen, dat Frankrijk niet in de gevoelens van het Ministerie en der groote meerderheid van de kamers deelt; wat mij betreft, ik zal de begoocheling niet verder drijven.»

« De heer de Mérode geeft te kennen, dat hij had gewenscht, dat men der Conferencie eene nota had aangeboden, welke hij voordraagt, en waarvan de voornaamste inhoud hierop nederkomt: «dat België niet van voornemen was zich met kracht van wapenen in eenen ongelijken worstelstrijd te verzetten; maar, dat het, door andere krachtdadige middelen, protesterende tegen alle geweld, bij eenen inval, van welken aard ook, aan Holland niet meer zou betalen, dan het juiste gedeelte der schuld van het voormalig Koningrijk der Nederlanden; waar voor, blijkens overtuigende stukken, België werkelijk kan belast worden.»

«Het is noodzakelijk, mijne heeren,» dus zegt de heer de Mérode verder, «dat het land wete, waarin het zich wikkelt. Nota's, weigeringen, verklaringen, van krachtdadige hulpmiddelen beroofd, zijn in mijne oogen niets. Men moet de volken niet doen gelooven, dat zelfs de lijdelijke tegenstand slechts in bewegingen van de tribune of andere bestaat. De tegenstand is kostbaar, en te meer, zal zij met eenige kans op welslagen geschieden. De handhaving der volmaaktste orde en de eerbied voor de wettige autoriteiten zijn onontbeerlijk. Wanneer deze orde of dat ontzag werd aangerand, zou ik, van twee kwaden het beste kiezende, het tractaat onverwijld aannemen.»

— Onder diegenen, welke Dinsdag nacht zijn gearresteerd, bevond zich een gemaskerd persoon, voorstellende eenen behoeftigen man, die in de eene hand eene brandende lantaarn droeg, op welke het volgende te lezen stond: «Een man te huur om twee kamers (deux chambres) te veegen, en een hof (cour) schoon te maken.»

Extract uit eenen particulieren brief uit ANTWERPEN dd. 21 Febr. «Algemeen is men alhier van meening, dat, niettegenstaande de oppositie, die het Belgische gouvernement in de zitting der Kamer ontmoet, hetzelve echter tot de 24 artikelen zal toetreden.»

DUITSCHLAND.

WEENEN 15 Febr. De hospodar van Wallachijë, prins Ghika, is van zijne reis, uit Italië, teruggekeerd. De landgraaf van Hessen-Homburg zal noch de Oostenrijksche dienst, noch de stad Grätz verlaten; hij zal zich slechts van tijd tot tijd naar Homburg begeven. De Russische gezant geeft heden, bij het eindigen van den carnaval, een schitterend feest, bestaande uit een dejeuner, een diener, een souper en een luisterrijk bal.

— Bij het eindigen der behandeling van het nieuwe wetboek van strafregt, wordt er weder van een door von Abel, reeds in 1830, uitgevonden, werktuig tot het straffen met de koorde gesproken, waarbij, behalve zekerheid en snelheid van uitvoering, het onmiddellijk gebruik van menschen handen, bij deze treurige verrigting, zoo veel mogelijk, ontweken wordt. Een model van dat werktuig is aan de hofkanselarij ter beoordeeling aangeboden.

— De *Augsburger Zeitung* bevat, onder de rubriek Italië, het volgende: «ROME 2 Febr. Alle verwachting, om eerlang de geschillen tusschen Pruissen en den Pausselijken stoel in der minne te zien afloopen, schijnt thans meer dan ooit verwijderd te zijn. Eerlang zullen wij belangrijke mededeelingen bekend maken; want, naar men verneemt, zou de Pausselijke repliek op de verklaring van het gouvernement van Pruissen daadzaken bevatten, die vermoedelijk een nieuw licht over vele zaken, die op deze geschillen betrekking hebben, zal verspreiden.»

— Te Berlijn moet dezer dagen eene nota ontvangen zijn, welke het Petersburger kabinet aan de Hoven van Pruissen en Oostenrijk gezonden heeft, ter zake van de aanstelling van den generaal Skrzynecki in Belgische dienst. In deze nota moet, in de eerste plaats, gewaagd worden van de wederkeerige regten en verpligtingen, welke, krachtens het te München-Grätz gesloten tractaat, voor de drie Mogendheden bestaan. Vervolgens zou derzelver inhoud hierop nederkomen, dat de drie Mogendheden zich door den onbegrijpelijken maatregel der Belgische regering gelijkelijk gekrenkt moeten gevoelen, vermits die regering daardoor het voornemen aan den dag legt, om op nieuw gisting onder de Polen te verwekken; — dat derhalve Rusland tot alle maatregelen toetreedt, welke door de beide andere Hoven reeds genomen zijn, of in het vervolg genomen zullen worden, om den overmoed der Belgische regering, welke zich niet ontzien heeft een der hoofden van den Poolschen opstand in hare dienst te nemen, te fnuiken; — dat het Russische kabinet, terwijl het in geene regtstreeksche diplomatieke betrekking met het hof van Brussel staat, zijn' gevolmagtigde bij de Londensche Conferencie reeds instructiën heeft gegeven, om zich in dien zin aan den Belgischen vertegenwoordiger te Londen te verklaren. Voorts moet in die nota nog worden aangemerkt, dat de Russische regering geenszins de Poolsche uitgewekenen wil bemoeijelijken in de toevlugtsplaats, die hen in het buitenland verleend wordt; maar dat dezelve niet kan dulden, dat een vreemde Staat, en wel een Staat, die in zulk een' eigenaardigen toestand verkeert, als België, die revolutionairen in eenen werkkring plaatst, alwaar zij gelegenheid hebben, om hunne vijandige gezindheid tegen hunnen wettigen Souverein met de daad aan den dag te leggen.

FRANKFORT 19 Febr. Naar men uit Berlijn verneemt, is de heer von Dunin, aartsbisschop van Posen, tot eene tweejarige gevangenis in eene vesting, ontzetting van zijnen post, en verlies van zijne regten als staatsburger veroordeeld; men twijfelt echter, of dat vonnis, bij den tegenwoordigen staat van zaken, wel zal voltrokken worden. Zoo veel is zeker, dat de spanning tusschen Pruissen en Rome sterker dan ooit is; van eene bevrediging kan geene sprake meer zijn. Men verzekert, dat de Pruissische regering plan zou hebben, aan de bewoners der Rijnlanden nog een manifest, omtrent de tusschen het hof van Berlijn en den H. Stoel bestaande geschillen, te rigten.

— Volgens een berigt uit Bremen, bedroeg de uitvoer van Duitsche linnens in 1838 uit die stad 3,525,000 Rs., waarvan voor ongeveer 1½ millioen Rs. uit Pruissen, voor ruim 1 millioen Rs. uit Hanover, 625,000 Rs. uit Saksen, en het overige uit Hessen en Lippe. De voorraad van linnen van alle soorten zal op het einde van 1838 nagenoeg 1½ millioen aan waarde hebben bedragen.

HANOVER 19 Feb. Z. M. heeft heden den staatsraad, in tegenwoordigheid van Z. K. H. den Kroonprins, geopend, en in Hoogstdeszelfs aanspraak, onder anderen, gezegd:

«Mijne staatkundige gevoelens zijn bekend, en het ligt waarlijk mij na aan het hart, dat alle klassen mijner getrouwe onderdanen zich mogen overtuigen, dat, even zeer als ik, aan den eenen kant, de ware monarchale grondbeginselen, en de regten der souvereiniteit wil handhaven, ik nimmer op de regten van anderen inbreuk wil maken, en dat niemand opregter dan ik, alles haat, wat aan despotismus grenst. Alles, wat ik begeer, is orde en eene geregelde handelwijze, zonder welke geene regering kan bestaan.»

STADSNIEUWS.

Aanstaanden Dingsdag, den 26 dezer, zal, in den Franschen Schouwburg alhier, ten benefice van den heer Chilly, eene representatie gegeven worden, die zich aanbeveelt, evenzeer door de keus en verscheidenheid der uit te voeren stukken, als door de verdienste van den kunstenaar, voor wien zij bestemd is. Eenige der voornaamste sujetten van het Hoogduitsche tooneelgezelschap zullen, door de opvoering van een fragment uit de opera *Das Nachtlager in Granada*, en door het uitvoeren eener scène en duo uit *Der Templer und die Jüdin*, medewerken, om dezen avond belangrijk te maken, terwijl de overige stukken *Le Barbier du Roi d'Arragon* en *Le Commis et la Grisette*, alsmede de Parodie van *Robert le Diable* zekerheid geven, dat het ook aan opgeruimdheid niet zal ontbreken. Bovenal is deze representatie merkwaardig, doordien de rol van *Fifine* in *Le Commis et La Grisette* door Mad. Chilly, welke als tooneelkunstenaresse hier ter stede nog niet bekend is, en later ook niet weder zal optreden, vervuld zal worden.

Ontwijfeld zal deze representatie talrijk bezocht worden en veel genoegen geven.

176ste KON. NED. LOTERIJ.

Trekking der Vijfde Klasse, Donderdag 21 Februarij.

15de Lijst: N°. 130 een prijs van f 1,500. 16de Lijst: N°. 232 een prijs van f 1000; N° 17972 een dito van f 1,000; N°. 13848 een dito van f 1,000; N°. 16717 eene premie van f 1,200; N°. 4900 een prijs van f 1,000; N°. 10017 eene premie van f 1,200; N°. 5634 eene dito van f 1,000.

ONDERTROUWD. 21 Feb. J. T. Boelen en E. Waller.

GETROUWD. J. C. Deering, wednr., en L. Wolbeck. — J. Bianchi, wednr., en A. W. Masch. — G. J. Fick en W. Glaser.

BEVALLEN. 20 Feb. G. Visser, geb. Houttuijn, D. — M. F. Scalongné, geb. van Ossenbruggen, Z. — E. Kooijker, geb. Vogel, d. Z. — Te *Utrecht*, 20 Feb., J. van Minkelen, geb. Visscher, D. — Te *Vinkeveen*, 18 Feb., H. M. van der Heijden, geb. Verwaijen, Z.

OVERLEDEN. 15 Feb. C. M. van Maaseland, wed. F. Edelmeijer, 77 j. — 18 Feb. M. L. Reehorst, 29 j. — M. G. Haarman, wed. H. Lochner, 65 j. 20 Feb. A. Pijnappel, 73 j. — Te *Ootmarsum*, 18 Feb., P. J. Grasco, wed. G. van Hoorn. — Te *Utrecht*, 18 Feb., Jhr. J. W. van Loon, 72 j.

AMSTERDAM 22 Feb. Wij vernemen, dat de heer H. J. Hoogeveen, laatstelijk algemeen secretaris der Indische regering, doch sedert eenigen tijd met verlof in Europa aanwezig, door Z. M. is benoemd geworden tot vice-president bij het Hoog Geregtshof in Nederlandsch Indië, met bepaling, dat, bijaldien de tegenwoordige president van dat Hof, door de eene of andere omstandigheid, in de waarneming zijner betrekking tijdelijk mogt worden verhinderd, de heer Hoogeveen alsdan met het presidium zal worden belast. Uit hoofde van de algemeen erkende braafheid en kunde van den heer Hoogeveen, is deze zijne benoeming van het hoogste belang voor het justitiewezen in Indië.

Tot commandeur van het eiland Aruba heeft de Koning benoemd den heer Jacobus Jarman Jr., in plaats van wijlen den heer J. F. W. Gravenhorst.

AMSTERDAM 22 Febr. Men schrijft ons uit 's Gravenhage, dat door Z. M. zijn benoemd:

Tot secretaris der grietenij Idaarderadeel, in plaats van wijlen K. J. Douma, Mr. Jan van der Veen, advocaat te Dragten; voorts tot opperstrandvonders in de provincie Zeeland, in de heerlijkheid Domburg, Anthony van der Meulen; in de heerlijkheid Bommenede, Johannes Hoek Cz.; in de heerlijkheid Borsselen, Adolf Westerwijk Ossewaarde; in de heerlijkheid der vier bannen van Duiveland, Jhr. F. W. de Jonge; in de heerlijkheid Ooster- en St. Jansland, Jhr. de Jonge voornoemd; voorts tot buitengewoon opzigter bij de werken van den Baardwijkschen Overlaat (provincie Noord-Braband) Gerrit Bronke. Ook vernemen wij verder, dat door Z. Exc. den minister van Binnenlandsche Zaken, op autorisatie des Konings, zijn aangesteld tot molenaars, aan de molens der droogmakerij van den zuidplas in Schieland: Hendrik Visser, C. van der Starre, J. Groen, J. van Rijswijk, K. de Bouwe, P. Verstoep, J. van Roijen en A. van Rijswijk.

Bij het ter perse leggen dezer zijn hier de Fransche en Engelsche Posten nog niet ontvangen.

Beurspryzen der Effecten.

AMSTERDAM, 22 Februarij, 4½ ure.

OMSCHRIJVING DER EFFECTEN.		volg. de Soc^t. tot nut des Obligatiehandels. van	tot	gebleven	volgens de Effecten-Societeit. laagste	hoogste	gebleven
NEDERL.	Werkelijke Schuld... a 2½	54¼	55	54¼	54¼	13/16	»
	Dito... » 5	100¾	101	100 13/16	100¾	13/16	13/16
	Uitgestelde dito... »	1	1/16	3/128	1 3/128	1/32	3/128
	Kansbiljetten... f	26¾	27¼	26 15/16	26 15/16	27	26 15/16
	Amortisatie-Syndic. » 4½	94½	¾	⅝	94⅝	»	»
	Dito... » 3½	»	»	»	»	»	»
	Handel-Maatschappij » 4½	175½	176¼	175¾	175¾	176	175¾
	Nieuwe dito... » 4½	»	»	»	»	»	»
	Nieuwe dito 1837. » 4½	»	»	»	»	»	»
	Entrepôt-Dok... » 4½	»	»	»	»	»	»
	Oost-Ind. Leening... » 4	»	»	»	»	»	»
	Dito... » 5	97¾	98¼	98	97 15/16	»	»
	Aandeelen Kansb... » 4	»	»	»	94½	»	»
	Spoorweg Haarlem. »	»	»	»	»	»	»
	Aand. Rijn-Spoorw... » 4½	»	»	»	»	»	»
FRANKR.	Inschrijving G. B... » 3	»	»	»	»	»	»
ENGELAND.	Dito... » 3	»	»	»	»	»	»
SPANJE.	Leening *Ardoin's*... » 5	17¼	¾	½	17 5/16	½	½
	Dito onbep. Stukk. » 5	»	»	»	»	»	»
	Passive... »	»	»	»	»	»	»
	Deferred... »	»	»	»	»	»	»
	Fransche Uitgestelde »	»	»	»	»	»	»
	Engelsche dito... »	»	»	»	»	»	»
PORTUGAL.	Oblig. te Londen... » 3	»	»	»	»	»	»
NAPELS.	Certific. bij *L.* & *B.* » 5	»	»	»	»	»	»
	Dito *Falc.* & *Co.* » 5	»	»	»	»	»	»
	Dito te Londen... » 5	»	»	»	»	»	»
	Aandeelen *Tavoliere* » 3½	»	»	»	»	»	»
	Dito te Parijs... » 3½	»	»	»	»	»	»
RUSLAND.	*H.&C.* 1798, 1816. » 5	104½	105¼	104¾	104½	105	»
	Dito 1828, 1829. » 5	104¼	105	104⅞	104⅞	»	»
	Dito 1831, 1833. » 5	»	»	»	»	»	»
	Oblig. te Londen... » 5	»	»	»	»	»	»
	Dito te Hamburg... » 5	»	»	»	103⅜	»	»
	Inschr. in Assign... » 6	70¼	½	⅜	»	»	»
	Certific. van dito... » 6	70¼	71	70⅞	70⅞	»	»
POLEN.	Aandeelen à fl. 300. » f	»	»	»	»	»	»
	Dito à fl. 500. » »	»	»	»	»	»	»
PRUISSEN.	Dito R. 50. » »	»	»	»	»	»	»
	Neg. Londen 1830. » 4	»	»	»	»	»	»
OOSTENR.	Aandeelen à fl. 100. » f	»	»	»	»	»	»
	Dito à fl. 250. » »	»	»	»	»	»	»
	Metaliek... » 5	102¾	103½	103	103	¼	»
	Dito... » 3	»	»	»	»	»	»
	Dito... » 2½	»	»	»	»	»	»
	Dito te Londen... » 5	»	»	»	»	»	»
	Weenerb. *Goll&Co.* » 5	»	»	»	»	»	»
	Dito... » 4	»	»	»	»	»	»
	N. Ween. Aand. fl. 500 » f	»	»	»	»	»	»
DENEMARK.	Oblig. te Londen... » 3	»	»	»	»	»	»
BRAZILIE.	Dito dito... » 5	79¼	½	⅜	79⅜	»	»
LOUISIANA.	*Hope* & *Comp.*... » 5	99½	¾	⅝	99⅝	»	»
DARMSTADT	Aand. bij loting... » f	»	»	»	»	»	»

BEURSBERIGT.

AMSTERDAM, 30 Februarij, 1839.

Noch de Engelsche noch de Fransche post aangekomen zijnde, was de markt in Integralen en Kansbilletten heden, bij eenige affaire, iets minder vast dan gisteren, en blijven derzelver prijzen eenigzins flaauwer. In restanten was weder eenige kooplust; de prijs daarvan blijft zeer vast; overige Binnenlandsche Fondsen prijshoudend. Aand. Handel-Maatschappij waren iets flaauwer 175¾, ⅞.

In Ardoins waren heden eenige meerdere koopers, waardoor zij zich, hoewel onveranderd van Antwerpen komende, 1/16 in prijs verbeterd hebben; Russische en Oostenrijksche iets flaauwer; Zuid-Amerikaansche onveranderd, doch alle bij weinig handel.

Griekenl. bl. à £ 100. 15¾. Dito à £ 500. 13⅝. Columbia 1ste Leening, à £ 100. 16¼. Dito 2de Leening, à £ 100. 20¼. Coup. Griekenl. roode enk. f 2 5/16. Dito Columbia onb. f 4 1/16. Dito enk. f 4⅝. Dito Ardoins Nov. 1837, Mei en Nov. 1838, 12 11/16, 13/16.

Koers van het Geld. Beleening 3½. Prolongatie 4. Wissel-Disconto 3 pCt.

Prijzen ten 5 Ure: Integralen 54¼. Kansbill. f 26 15/16. Handel-Maatsch. 175⅞. Ardoins a £ 85. 17¼.

FONDSEN EN WISSELKOERSEN OP VREEMDE BEURZEN.

ANTWERPEN, 21 Februarij.

Metaliek... 5	»	107¼.	Ardoin... 5 pCt.		17.
Partialloten...	f	478.	Uitgestelde...	»	5½.
Loten fl. 500.	»	818.	Napels, *Falcon*. 5	»	93.
Pol. Lot. fl. 500.	»	138.	Denemarken. 3	»	74.
dito 300.	»	120¾.	Pruiss. Loten.	f	124.
Nassau Loten..	»	21¼.			

Even als gisteren, was er ook heden weinig handel, en noch de koersen van Londen van den 19den, noch die van Parijs van gisteren bekend zijnde, bleef de prijs der Ardoins op 17 g. op morgen, en p. op den 23sten. Belgische 5 pCt. openden op 98, daalden tot 97½, en blijven 97¾ g.; 3 pCt. gevraagd à 68½ g. Aand. in de Bank voor de Volksvlijt 97. *Société de Commerce* 92¾ à ½.

BRUSSEL, 21 Februarij.

Belgische Fondsen hebben heden eene reactie geleden; de notering is: 5 pCt. 97¾ p., 4 pCt. 89¾ p., 3 pCt. 68⅜ g. Spaansche Fondsen hebben door die minder gunstige stemming mede eene prijsvermindering geleden, en zijn dezelve zonder handel genoteerd 16⅞.

FRANKFORT A/M, 19 Februarij.

Metaliek... 5 pCt.		106½.	Pol. Lot. fl. 500	»	78¾.
dito 3	»	80⅜.	dito 300	»	69.
Bank-Actiën...	f	1753.	Holland... 2½ pCt.		54⅛.
Loten fl. 500..	»	134⅝.	Spanj. Ard... 5	»	6.
			Taunusbahn...	f	373¾.

Bij gebrek aan inkoops-commissiën, konden de Fondsen zich niet op hunne vorige prijzen handhaven, en blijven algemeen iets flaauwer.

HAMBURG, 19 Februarij.

Metaliek... 5 pCt.		106.	Pol. Lot. fl. 500...	»	155.
Loten fl. 500..	»	134½.	dito 300	»	138.
Bank-Actiën..	»	1454.	Pruiss. Loten..	»	140.
Rusl. Hamb... 5	»	103¼.	Holland... 2½	»	53⅛.
dito te Lond.. 5	»	107¼.	dito 5	»	98¾.
dito 1831 en 33 5	»	98.	Denemarken... 3	»	71⅞.

Wisselk. Amst. k. 35.90, 2/m 36.10. Parijs 2/m 189½. Petersburg 3/m 9 3/16. Londen 2/m 13.4½. Berlijn 2/m 152. Weenen 6/w 149⅜.

ST. PETERSBURG 8 Febr. Wisselk. Amst. 3/m 55½. Londen 3/m 11⁹/₃₂. Parijs 3/m 115. Hamburg 3/m 9⅞.

RIGA 11 Febr. Wisselk. Amst. 3/m 56½. Hamburg 3/m 10⅛. Londen 3/m 11¼.

WISSELKOERSEN. 23 Februarij 1838.

	Geld.	Papier.		Geld.	Papier.
Londen kort		12.02½	Hamburg kort	35¼	
» 2/m		11.95	» 2/m	35 9/16	

GRANENMARKT.

22 Februarij.

Voortdurend blijft zich de handel in *Tarwe* en *Rogge* bij gerijven ter consumtie bepalen: 132 ℔ Rostokker *Tarwe* f 400; 124 ℔ n. Zeeuwsche Zomer f 272; 125 ℔ dito f 276; 123 ℔ o. Anclammer f 338; 119 ℔ Koersche f 320; 120 ℔ o. bonte Poolsche f 360; 117 ℔ n. Overijsselsche *Rogge* f 204; 119 ℔ Pommersche f 222.

Garst bij vorige prijzen: 103 ℔ Vriessche Winter f 162; 103 ℔ dito Zomer f 150.

Haver: 83 ℔ fijne f 105; 80 ℔ dikke f 100.

Koolzaad in één doen. Oud Norder £vl. 55.

Lijnzaad zonder handel

Raapolie Ordinair f 36¾. Vliegend f 35½ à 36. Volgbriefjes f 35. P°. Mei f 35½ à 35; Sept., Oct., Nov. en Dec. f 34½ à 34.

Lijnolie Ordinair f 29¾. Vliegend f 28½ à 28¾. P°. Maart f 28½.

Hennepolie Ordinair f 35.

Raapkoeken pr. 1,040 st. f 64 à 72. — *Lijnkoeken* pr. 104 st. f 8 à 10½.

SCHEEPVAART EN HANDEL.

Scheepstijdingen.

Van Rendsburg wordt van den 18 Febr. gemeld, dat de schepen op het Kanaal ruim 4 mijlen zijn doorgeijsd, en bij de eerste gunstige gelegenheid hunne reizen zouden voortzetten.

De schepen Hertha, Kapt. Schmidt, v. Bahia n. Hamburg, en dat, gevoerd door Kapt. Remts, v. Amsterdam n. Lubeck, waren den 15 Febr. in goeden staat te Cuxhaven liggende.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL 21 Febr. O. N. O. — Niets.

VLIE en TERSCHELLING, geene lijsten aangekomen.

DELFZIJL 19 Febr. W. S. Barghoorn, Vr. Trijntje, Emden n. Groningen. U. H. Suitjer, Susanna, Pruiss. Polder n. dito. A. W. de Jonge, Vr. Hillechina, Emden. H. W. Tunteler, Vr. Christina, Pruiss. Polder n. Amsterdam. D. A. Kat, Margaretha, Emden n. Zaandam.

HELVOET 21 Febr. O. N. O. — Gisteren nog: W. Bouch, Sea Horse (S), Hull.

BRIELLE en MAASSLUIS 21 Febr. N. O. en O. N. O. — Niets.

BREMERHAVEN 16 Febr. Wencke, Louise, Charleston.

HAMBURG 18 Febr. Greigh, Corsair, Cephalonia l. v. Cuxhaven.

Op DE ELVE 18 Febr. Fatenborg, Furst Menschikoff, Bahia.

DRONTHEM 29 Jan. Löcke, Anna Dorothea, St. Ubes.

KOPENHAGEN 15 Febr. Hansen, Preben Bille Brahe, Charleston. — Ter Reede: Hansen, Eenigheden, St. Ubes.

UITGEZEILD.

TEXEL 21 Febr. J. H. Wenning, Harmonie, Suriname. Barends, Diana, Bayonne.

HELVOET 21 Febr. J. Steltjes, Heloise, Batavia. J. T. Verschuur, Maasnymph, Charleston. J. Christin, Catharina Charlotta, Lissabon. E. H. Mügge, Anthony, Belfast. B. H. Meyerhoff, Kinderdyk, Leverpool. — Gisteren nog: C. van der Linden, Maasstroom, Batavia. S. Geerke, Weser, New-York. H. B. Bok, Engelina, Guernsey.

BRIELLE 21 Febr. J. le Moine, Elise Marie, St. Malo.

BREMERHAVEN 17 Febr. Ulrichs, Vr. Ihmke, Groningen. Hollander, Vr. Gesina, dito.

VAART OP DEN RIJN.

AMSTERDAM, 22 Februarij 1839.

SCHEPEN IN LADING.

Naar Mainz,	het schip	Noord-Holland,	schipper Jh. Klostermann.
» Dusseldorf,	» »	Carolina,	» W. Weerpas.
» Keulen,	» »	Johanna,	» J. Polsen.
» Duisburg,	» »	Fredrik Wilhelm,	» J. L. Arera.
» Rijnshans,	» »	Catharina,	» Ant. Grenshanser.
» Wezel,	» »	Alma,	» A. Balk.
» Frankfort,	» »	Canaris,	» J. Rau.
» Mannheim,	» »	die Harmonie,	» J. M. Kimpel.

Vertrokken: Joh. Tielman, das Gute Vertrauen, naar Mannheim.

KEULEN, 19 Febr. *Vertrokken:* J. Hillesheim, naar Boppard.

Voorbijgevaren: H. Bieltjes, van Bonn naar Rotterdam, met 2,000 ctr.

CAUB, 17 Febr. *Voorbijgevaren:* H. Hersbert, van Mainz naar Rotterdam, met 2,768 ctr.

Rijnhoogte te Keulen 19 Febr., 14 voet, 10 duim. Caub 18 Febr., 12 voet 7 duim.

Carga-Lijsten.

AMSTERDAM.

BOSTON, *J. Madison*, PARK. 310 bl. Mahonijhout, J. Hodshon en Zn.; 165 bl. do., 1 part. Verfhout, van Baggen, Parker en Dixon; 200 f. Rum, 300 k. Suiker, 4 k. Koopm., Order.

BAYONNE, *K. J. Heye*, BRUDERLIEBE. 23 oxh. Terpentijn, F. C. Quien; 12 b. Zoethout, van Enst en Dijk; 11 oxh., 3 st. Terpentijn, 16 v. 15 f., 6. k., Koopm., Order.

LONDEN, *O. Smith*, STEDFAST. 60 b. Koffij, Hofman, Schäffer en Co.; 16 b. do., P. en D. A. Portielje; 4 b. Tapijten, T. J. Bon en Co.; 1 b. do., H. Hartog; 1 b. do., J. J. Furstner; 1 b. do., C. F. Lund; 3 b. Mos, 2 v. Koopm., van Enst en Dijk; 1 v. do., B. W. van Straten; 3 v., 3 k. do., Gebr. Wittering; 189 z. Suiker, 160 k. en 24 ser. Koopm., Order.

CUXHAVEN, *C. Friedrichs*, HELENA. 111 k. Glas, J. Fischer en Co.; 34 k. do., de Burlett en Pierson; 48 k. do. J. D. J. Texeira de Mattos, 23 k. do., D. Weegewijs; 10 k. do., G. en A. Muller; 15 k. do., Gebrs. Zahn; 4 k. do., F. van Meeteren; 9 v. Spijkers, J. Furstner; 6 v. do., L. van der Meulen en Bernett; 8 v. do., Wed. C. G. de Beus en Zoon; 3 v. do., J. van Hoorn; 64 k. Glas, 31 v. Spijkers, 4 pl. 2 mjs. Marmer, 23 collis Meubelen, 84 st. Stoelen, Order.

ROTTERDAM.

BATAVIA, *P. Ebels*, ANNA. 1,011 kan. Suiker, 4,423 b., 200 v. Koffij, 386 sch. Tin, 700 boss. Bindrotting, Nederl. Handel-Maatsch.

LONDEN, *G. Pearson*, LONDEN. 894 z. Suiker, F. Carp; 12 k. Thee, C. Kolff en Zn.; 12 v. Tabak, Gebr. Moens; 3 v. do., H. D. van Hoogstraten; 70 z. Salpeter, W. A. Fuchs en Co.; 5 v. do., A. T. Sölling en Co.; 6,330 Buffelhorens, Löhnis en van Overzee; 194 st. IJzer, C. L. Ringrose en Co.; 100 b. do., de Kuyper en Struth; 28 p. Machinerie, 121 p. do., zijnde eene ijzeren Stoomboot, Boutmy en Co.; 10 b. Fernambuco-Hout, W. Bunge en Co.

W. Mason, COMMERCE. 80 boot., 35 v. Krenten, C. W. van Dam en Co.; 295 kjs. Thee, F. W. Eckstein; 26 b. Katoen, 178 ps. Verfhout, 1 k. Saffloer, C. L. Ringrose en Co.

BREMEN.

PORT-AU-PRINCE, *D. Weydemann*, FLORA. 1,136 b. Koffij, 121 ser. Tabak, 17 b. Cacao, 1 part. Verfhout, C. Melchers en Co.; 450 b. Koffij, J. H. en G. von Lengerke; 390 b. do., C. Muth en Co.; 304 b. do., H.

W. Wilcke en Co.; 190 b. do., Faber en Fletcher; 773 b. do., 91 ser. Tabak, 117 st. Huiden, Order.

AGUADILLA, *F. de Harde*, GEORGE DELIUS, 934 b., 424 v. Koffij, F. en E. Delius; 91 b. do., Order.

CHARLESTON, *F. Balleer*, MATADOR, 483/1, 57/2 v. Rijst, 80 b. Katoen, 10 p. Tabaksteelen, J. A. Graeser.

HANDELBERIGTEN.

KOLONIALE EN ANDERE GOEDEREN.

St. Petersburg, 8 Februarij.

TALK. 7 500 pud eerste soort gele Kaarsentalk zijn tot 137 Rs. op Mei en Junij, en 5,000 pud dito tot 137 Rs. op Aug, beide met 10 Rs. handgeld verkocht.

SUIKER. 410 kisten wit Havana zijn tot 26 Rs. contant gekocht.

Antwerpen, 21 Februarij.

KOFFIJ is meer gevraagd; 100 balen St. Domingo zijn tot 28½, 50 dito Brazil tot 25¾, en 60 dito tot 28¼ c. verkocht.

SUIKER. 235 kisten blond Havana zijn tot niet juist bekenden prijs verkocht.

RIJST. Men zegt, dat 168 tiersjes, uit de lading *Axel*, transito voor Holland gekocht zijn.

HUIDEN blijven goed gevraagd; 2,500 stuks drooge Montevideo zijn tot diverse prijzen afgedaan.

SPECERIJEN. 290 kisten *Cassia-Lignea* zijn tot diverse prijzen afgedaan.

Rotterdam, 21 Februarij.

TABAK. Heden werden 20 vaten Maryland, Sonborn soort, tot eenen onbekenden prijs verkocht.

Sneek, 19 Februarij.

BOTER. Eerste qualiteit *f* 37½ à *f* 37; minder dito *f* 27 à 28; er bestond niet veel kooplust voor deze prijzen, daar de Boter niet best viel.

Delft, 21 Februarij.

BOTER. De prijs is algemeen *f* 40 à *f* 44, met weinig aanvoer, maar ook weinig kooplust.

GRANEN, ZADEN, OLIE, ENZ.

Hamburg, 19 Februarij.

De scheepvaart is door ijsgang weder gestremd. Met *Tarwe* was het in den loop der vorige week stil, doch op het einde derzelve werden voor Engelsche rekening, op levering bij open water, tot volnit vorige prijzen, circa 400 last gekocht. Heden is er niets omgegaan; men hield een paar Rx. hooger. *Rogge* stil. Eenige partijen *Garst* zijn van de Oostkust van Denemarken op 109 ℔ tot 6 M. 13 sch. gekocht. *Haver* stil, en iets lager te bekomen. *Erwten* en *Boonen* zonder handel. *Raapzaad* lager aangeboden, doch zonder omzet. *Klaverzaad* in mooije qualiteit prijshoudend.

Berlijn, 15 Februarij.

Met *Granen* is het flaauwer, en de prijzen zijn aan het dalen. Poolsche *Tarwe* in loco 73 à 74 Rx.; Silesische tot 67 à 68 Rx. afgegeven. *Rogge* in loco 43 à 44 Rx. *Garst* 32 à 34 *Haver* 27 à 28, en *Erwten* 40 Rx.

Stettin, 15 Februarij.

Met *Tarwe* is het stil; 126, 127 ℔ goede Ukermarksche is tot 72, en 126, 126 ℔ Silesische tot 70 Rx op levering te bekomen; eene partij Ukermarksche en Marksche, 125, 126 ℔ in loco, is tot 70 Rx. gekocht. Aan de landmarkt blijven de prijzen, uithoofde van den geringen aanvoer, zeer vast; zoo ook *Rogge*; daarentegen wordt deze graansoort op levering lager gekocht, en wel tot 36½ Rx. 107, 109 ℔ Voor-Pommersche *Garst* is tot 34 Rx. ter markt; beste Silesische wordt op 38 Rx. gehouden. 49, 50 ℔ Voor-Pommersche *Haver* is op levering tot 24 Rx. te bekomen. *Raapzaad* wordt iets hooger gehouden. Tot 16 Rx. is eenig oud rood *Klaverzaad* gekocht; terwijl voor nieuw op levering 19 à 20½ Rx. wordt gevraagd. In *Zaailijnzaad* is weinig omgegaan; voor Rigasch is 10½, voor Memelsch 8 à 8½ Rx. besteed.

Dantzig, 15 Februarij.

In den graanhandel is het thans zeer stil; van den zolder is slechts eene kleine partij hoogbonte *Tarwe*, van middelbare qualiteit, tot *f* 590, en eene andere mooije bonte tot *f* 570 gekocht. In het algemeen is oude witte *Tarwe* niet onder *f* 630 à *f* 660, hoogbonte niet onder *f* 600 à *f* 630 te koopen; oude bonte wordt *f* 550 à *f* 580, roode dito *f* 500 à *f* 540 genoteerd. *Rogge* zonder handel; nieuwe in loco *f* 230 à *f* 240; op levering *f* 220 à *f* 230. *Garst* prijshoudend; vooral die 105, 106 ℔ en daarboven weegt; de notering is naar qualiteit van *f* 180 à *f* 240. *Haver* en *Erwten* onveranderd. *Lijnzaad* op levering tot *f* 370 te bekomen.

Dordrecht, 21 Februarij.

De puikste soorten van oude en nieuwe Zeeuwsche en Overmaassche *Tarwe* zijn tot vorigen koers aan de consumtie afgegaan, als: puike jarige van *f* 13½ tot *f* 13¾, beste nieuwe van *f* 12 tot *f* 12½; afwijkende soorten zijn van 10 tot 20 cents lager afgegeven; middelsoorten van *f* 11½ tot *f* 11, en geringe van *f* 10 tot *f* 8½ verkocht; blaauwe van *f* 9 tot *f* 10; beste zouter *Tarwe* begeerd van *f* 10 tot *f* 10½; mindere en gemeene soorten slap, en van *f* 9 tot *f* 8½ met moeite te verkoopen. *Rogge* 10 cents lager; Zeeuwsche *f* 8½ à *f* 8¾, Inlandsche *f* 7½ à *f* 8, en klein Brabandsche van *f* 7½ tot *f* 7¼ verkocht. *Garst* slap; winter dito 10 cents lager; zakgoed *f* 4 90, en gestort *f* 150; zomer dito 20 cents lager; zakgoed voor *f* 4.30, en gestort voor *f* 132 traag afgegaan. Voer *Haver* goed verige prijzen waard, zijnde het zakgoed van *f* 60 tot *f* 66, en gestort van *f* 63 tot *f* 70 verkocht; Inlandsche dikke naar wigt van *f* 75 tot *f* 90. *Boekweit* vond meer vraag; Oudenbossche en Bredasche voor *f* 185 verkocht. *Paardenboonen* 10 cents lager, zijnde het zakgoed voor *f* 4 70, en gestort voor *f* 147 verkocht. Beste *Erwten* hielden prijs, doch afwijkende soorten onverkoopbaar. *Koolzaad* goed vorige prijzen waard; puik Inlandsch gestort is in de voorweek voor *f* 336 verkocht; dito soort werd heden op *f* 348 gehouden; puik Zeeuwsch Zomerzaad is voor *f* 270, en Inlandsch naar qualiteit van *f* 234 tot *f* 270 verkocht. Op 9 Vats *Koolzaad*, op het najaar te leveren, werd voor *f* 330 gepresenteerd. *Lijnzaad* vond minder koopers; 108 ℔ Morskanski is voor *f* 270 verlaten; 107 à 108 ℔ Archangel is voor *f* 248 à *f* 250 verkocht. *Raapolie* op 6/w *f* 36, contant *f* 35¼, en Mei *f* 35 gelaten, en *f* 34½ geboden, en het najaar *f* 34½. Harde *Raapkoeken* contant *f* 63, en op 6/w *f* 64.

De Belgische Ontwerpen van Wet.

Als de tijd zal gekomen zijn, waarin men de Belgische zaak met rustiger blik zal kunnen beschouwen, dan geschieden kan, zoo lang het algemeen verlangen nog te zeer op de bevrediging der nieuwsgierigheid van den dag is gerigt, zal de *geschiedschrijver*, in den geheelen loop van hetgeen ons bejegend is, als eenen doorgaanden hoofdkentrek van al de handelingen onzer partijders hebben op te merken, dat derzelver *onbestendigheid* tot aan het einde toe heeft voortgeduurd. Dit, in de jaarboeken der diplomatie dáárom geheel op zich zelven te stellen, tijdvak, kon dan ook op geene hetzelve meer waardige wijze besloten worden, dan met de voordragt der jongste wets-ontwerpen van vorst Leopold, vergeleken met zijne, kort te voren, bij de plegtige opening der kamers, gesproken woorden.

Er is echter, vooral in het eerste der beide wets-ontwerpen (de aanneming van het tractaat bedoelende,) nog eene andere merkwaardigheid.

Dat de behandeling der *buitenlandsche* betrekkingen meestal geene volstrekt rondborstige openhartigheid jegens vreemden toelaat, zal wel voor ieder ligt begrijpelijk zijn. Maar het is voor de diplomatiek eene van die nieuwere *volmakingen*, (die niet altijd *verbeteringen* zijn.) dat men ook zelfs de louter binnenlandsche staatsstukken in eenen meer of min bedriegelijken form brengt, en daarmede, als ware het, *zich zelven* tracht te misleiden.

Van zulk een' aard, toch, is de gevraagde magtiging, om, « de tractaten, welke de scheiding van Holland en België regelen, aan te gaan en te teekenen, *onder zoodanige bepalingen, voorwaarden en voorbehoudingen*, als *Z. M.* in het belang des Lands *noodig of nuttig zal oordeelen?* » Het is niet slechts wereldkundig, dat de Londensche Hooge Vierschaar eindelijk besloten heeft, geenerlei *bepalingen, voorwaarden of voorbehoudingen meer*, hoe *noodig* of *nuttig* die ook, in het belang van België, mogten geacht kunnen worden, aan te nemen of toe te staan; maar zelfs de Belgische minister de Theux de Meylandt voert, als eene van de beweegredenen tot het voorstellen van het wets-ontwerp, aan, dat van wege lord Palmerston de officiële kennisgeving is ingekomen: « *dat geene nadere concessie, van welken aard ook, nu noch door de Conferencie aan het Hollandsche Gouvernement voorgesteld, noch door dat Gouvernement zoude kunnen bewilligd worden.* » (Zie *Buitengewoon Bijvoegsel* tot den *Avondbode* van donderdag 21 Febr.)

Snediger nog, in zeker opzigt, is de vond van een' der afgevaardigden, om tijd te winnen, door zich te beroepen op de noodzakelijkheid eener beraadslaging der Kamer met het dubbel getal leden, uithoofde van de veranderingen, die in de *Belgische Constitutie*, (voor zoo verre de daarin gedane omschrijving van het territoir betreft) zullen voorvallen, door de aanneming van het tractaat. Hierbij schijnt men weder vergeten te zijn, dat het tractaat, wat de bepalingen van het grondgebied aangaat, alreeds is aangenomen in 1831. Naast het *voorbarig ontwerpen* dier Constitutie, *vóór* dat er ten aanzien van de omschrijving van het grondgebied nog iets was *beslist*, behoort hare onveranderde *voortduring*, *na* de Belgische aanneming des tractaats in 1831, ongetwijfeld tot de zeldzaamheden van ons tijdvak.

Bijval, ondertusschen, verdient het *tweede* wetsontwerp, nopens het behoud der hoedanigheid van Belgen voor die inwoners van de af te scheiden gedeelten van Limburg en Luxemburg, welke verklaren zullen: « dat hun wensch is, van die beschikking gebruik te maken, » en meer bijzonder nog, de daarmede verbonden toezegging aan de ambtenaren, die in dit geval zijn, dat zij « twee derden zullen behouden van hun tegenwoordig tractement, zoo lang zij in geene andere betrekking zullen zijn aangesteld. » Daardoor wordt het *eerste* wetsontwerp aannemelijk, ook voor hen, die reeds de vruchten trekken van hunnen opstand; en de rustige inwoners dier van België af te scheiden gedeelten hebben er het voordeel bij, op de meest geschikte wijze, ontslagen te worden van de zoodanigen, die er zich niet op hunne regte plaats zouden bevinden.

Janus.

Advertentiën.

ERRATUM.

In de opgave onzer koopvaardijvloot, in ons vorig N°. staat: 1394 *zeeschepen*, 162 *fregatten*; men leze: *waaronder* 162 fregatten.

Schouwburgen, Concerten

EN PUBLIEKE VERMAKELIJKHEDEN.

TE AMSTERDAM, BIJ C. G. WITHUYS, VERANTWOORDELIJK UITGEVER EN DIRECTEUR.

Gedrukt bij A. Zweesaardt.